

DOI 10.31558/2307-2318.2021.3.14

УДК 331.52

JEL: R23

Даниленко В.І.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу,
Полтавський державний аграрний університет
ORCID: 0000-0001-8676-0622
viktoriiia.danylenko@pdaa.edu.ua

Дядик Т.В.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу,
Полтавський державний аграрний університет
ORCID: 0000-0002-8422-3775
tetiana.diadyk@pdaa.edu.ua

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ПОЛТАВСЬКОГО РЕГІОНУ

У статті досліджено сучасні тенденції розвитку ринку праці на рівні Полтавського регіону, зокрема, проаналізовано попит і пропозицію праці. Виявлено, що незважаючи на позитивні тенденції на ринку праці, в регіоні спостерігається значний дисбаланс робочої сили, оскільки протягом аналізованого періоду чисельність зареєстрованих незайнятих громадян майже в десять разів перевищує кількість наявних вакансій. Висвітлено причини незбалансованості між попитом і пропозицією праці. Проаналізовано структуру попиту на робочу силу за видами економічної діяльності та за професійними групами. Виявлено, що найбільша кількість вакансій зареєстрована у переробній промисловості, а найменша – у сфері фінансової та страхової діяльності. Досліджено структуру пропозиції праці за статтю, віковими групами та освітою. Здійснено аналіз динаміки зайнятості та безробіття в регіоні. Досліджено динаміку показників руху персоналу і виявлено основні причини плинності кадрів. Запропоновано пріоритетні напрями розвитку ринку праці на регіональному рівні.

Ключові слова: ринок праці, регіон, безробіття, зайнятість, робоча сила

Рис. – 2, Табл. – 2, Літ. – 8

Постановка проблеми. Ринок праці є доволі складним елементом ринкової економіки, в процесі функціонування якого переплітаються інтереси роботодавців та найманих працівників з питань визначення ціни праці та умов функціонування. Крім того, ринок праці має забезпечувати раціональну структуру зайнятості, сприяти відтворенню робочої сили, яка відповідає вимогам сучасного виробництва, активізувати мобільність робочої сили тощо.

Основна функція ринку праці в регіональному аспекті полягає в перерозподілі робочої сили між регіонами, сферами виробництва та видами економічної діяльності та забезпеченні робочими місцями економічно активного населення регіону. Відмінності

регіональних ринків праці зумовлені нерівномірністю соціально-економічного розвитку регіонів, зокрема обсягами існуючого ресурсного потенціалу й ефективністю його використання в регіоні, що, в свою чергу, спричиняє різні можливості щодо врегулювання попиту та пропозиції робочої сили, а також регіональні диспропорції за показниками безробіття. Тому, динамічний розвиток економіки країни має екстенсивний характер, коли розвиваються традиційні потужні промислові центри, а регіони з більш низьким рівнем промислового потенціалу залишаються у стані стагнації.

На ринку праці Полтавської області спостерігаються позитивні тенденції щодо зростання зайнятості та скорочення безробіття. Однак, дисбаланс між попитом і пропозицією праці за окремими професійними групами зумовлює зростання соціальної напруженості та рівня безробіття.

Суперечності та складність ситуації на ринку праці України в цілому, і Полтавського регіону в тому числі, полягає в тому, що, з одного боку, ринок розширив варіації форм зайнятості, збільшивши можливість самореалізації громадян у сфері економіки, а з іншого боку – кризові явища й інституціональні перетворення в українському суспільстві призвели до великих втрат живої праці. Розвиток наукоємних технологій та модернізація виробництва призводять до зміни професійно-кваліфікаційної структури попиту на ринку праці, а також підвищення вимог роботодавців до якості робочої сили.

Статистичні дані Полтавського обласного центру зайнятості щодо професій, які мають незайняті громадяни, та кількості наявних вакансій у професійному розрізі є дуже неповними, оскільки охоплюють тільки зареєстровану частину ринку праці. Задля забезпечення більш повної інформації, що дасть змогу прогнозувати розвиток ринку праці, дослідження попиту і пропозиції на ринку праці має здійснюватися відповідно до чинників, які найбільшою мірою впливають на динаміку цих показників. Для цього необхідна розробка науково обґрунтованої методики дослідження попиту на робочу силу та її пропозиції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманітні аспекти розвитку ринку праці України, його регулювання та реформування, проблеми зайнятості населення, безробіття, діяльність державної служби зайнятості є об'єктом наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, Хачатурян О.С., Теряник О.А., Кашепов О.В. Сулакшин С.С., Малчінов О.С., Швидка Г.Ю., Дядик Т.В.

Незважаючи на велику кількість праць, присвячених даному питанню, дослідження тенденцій розвитку регіонального ринку праці потребує подальшого вивчення. Визначення тенденцій у кон'юнктурі регіонального ринку праці дає підґрунтя для формування зваженої регіональної політики у сфері зайнятості населення, та визначення пріоритетних напрямів розвитку ринку праці на регіональному рівні.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є аналіз та оцінка кон'юнктури ринку праці в Полтавському регіоні. Визначення тенденцій та інтенсивності змін у кон'юнктурі регіонального ринку праці дасть змогу прогнозувати попит на робочу силу, рівень зайнятості та чисельність економічно активного населення в регіоні, а також визначати пріоритетні напрями розвитку ринку праці на рівні Полтавського регіону та в країні загалом.

Виклад основного матеріалу. Важливу роль у соціально-економічному розвитку регіону відіграє ринок праці. Вітчизняні науковці відмічають, що регіональний ринок праці порівняно з національним має свої особливості. Як зазначає Хачатурян О.С., «Регіональний ринок праці, з одного боку, відбиває основні риси національного, а з

іншого – має свою специфіку, що обумовлюється, передусім, особливостями певної території» [1, с. 204].

Будь-який регіон країни має власну структуру зайнятості, вирізняється рівнем оплати праці, методами регулювання з боку місцевих органів влади тощо. Управління ринком праці неможливе без вивчення його кон'юнктури та факторів, що впливають на її формування.

Кон'юнктура ринку праці – це реальна ситуація, що характеризує співвідношення між попитом та пропозицією робочої сили, яка склалася під впливом різноманітних чинників (політичних, соціально-економічних, демографічних, природно-кліматичних, географічних, етнічних тощо) [2, с. 64].

Виділяють три типи кон'юнктури ринку праці (2, 3):

- рівновага (збалансованість), коли попит на працю дорівнює її пропозиції;
- дефіцит робочої сили, коли на ринку праці спостерігається нестача пропозиції праці;
- безробіття, коли існує надлишок пропозиції праці і, відповідно, велика кількість безробітних;

Однією з важливих характеристик регіону, що визначає особливості розвитку ринку праці є ділова активність, яка визначається співвідношенням числа зайнятих та безробітних. За цією ознакою усі регіони України можна поділити на перспективні (активні), тобто ті, що мають подальші перспективи розвитку та депресивні, яким притаманний відплив робочої сили, відсутність робочих місць, інвестицій тощо.

Враховуючи дані Головного управління статистики у Полтавській області [4], здійснено аналіз відповідності попиту та пропозиції на ринку праці Полтавського регіону та встановлено, що незважаючи на позитивні тенденції на ринку праці, головною проблемою залишається низький попит на робочу силу, що в разі нижчий за пропозицію (рис. 1).

Рисунок 1. Попит та пропозиція робочої сили на ринку праці Полтавського регіону, 2011-2019 рр.

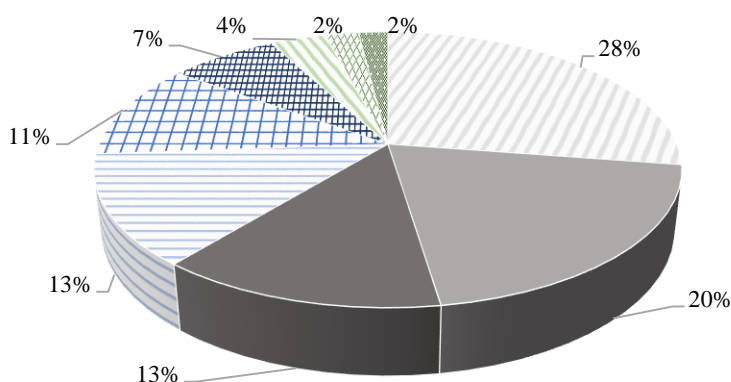
Джерело: побудовано авторами за даними [4]

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями у 2019 р., становила 3123 одиниці та, порівно з 2011 р., збільшилась на 28,7%, що є позитивною тенденцією. Натомість, кількість незайнятих громадян, зареєстрованих у службі зайнятості станом на кінець 2019 р. становила 20988 чол., що на 14,1% менше, ніж у 2011 р. Однак, за даними рис. 1 можна спостерігати значний дисбаланс на ринку робочої сили Полтавського регіону, оскільки протягом аналізованого періоду чисельність незайнятих громадян майже в десять разів вища, за кількість наявних вакансій.

Співвідношення показників попиту і пропозиції дає змогу дістати уявлення про кон'юнктуру ринку праці, навантаження на вільні робочі місця й можливе працевлаштування незайнятого населення. Співвідношення між кількістю зареєстрованих незайнятих громадян та кількість вакантних посад характеризується таким показником, як навантаження на одну вакансію. Зазначимо, що даний показник протягом аналізованого періоду коливається від 7 (у 2019 р.) до 21 (до 2015 р.). Також, слід відмітити, що кількість претендентів на 1 вакансію в Полтавському регіоні перевищує середній показник по Україні.

Станом на 01.07.2021 р. у Полтавській обласній службі зайнятості зареєстровано 1981 вільна вакансія. За видами економічної діяльності найбільша кількість вакансій у переробній промисловості – 588 (29,7%); оптовій та роздрібній торгівлі – 232 (11,7%); будівництві – 188 (9,5%); транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності – 183 (9,2%); сільському, лісовому та рибному господарстві – 151 (7,6%); державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні – 148 (7,5%). Найменша кількість вакансій (менше 1,0%) у сфері фінансової та страхової діяльності; операцій з нерухомим майном; інформація та телекомунікації, а також інших видів послуг.

Станом на 01.07.2021 р. за професійними групами (рис. 2) найбільше вакансій пропонувалося для кваліфікованих робітників з інструментом 543 вакансії (28%) та для робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин – 400 вакансій (20%). Професії, по яких кількість вакансій є найбільшою: підсобні робітники, швачки, водії, продавці, слюсарі-ремонтники та інші.

- Кваліфіковані робітники з інструментом
- Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин
- Працівники сфери торгівлі та послуг
- Професіонали
- Найпростіші професії
- Фахівці
- Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі)
- Технічні службовці
- Кваліфіковані робітники сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства

Рисунок 2. Структура вакансій, зареєстрованих у Полтавській обласній службі зайнятості, станом на 01.07.2021 р.

Джерело: побудовано авторами за даними [5]

Пропозиція на ринку праці характеризує чисельність і склад працездатних людей, зацікавлених в отриманні роботи на умовах найму. Згідно з даними Полтавського обласного центру зайнятості, станом на 01.07.2021 р. в Полтавському регіоні налічувалось 17856 осіб, які мали статус безробітного. За період січень-червень 2021 р. кількість безробітних становила 47119 осіб, що на 1,4% більше ніж за аналогічний період 2020 р.

За статтю: у загальній кількості зареєстрованих безробітних, чоловіки становили – 6,8 тис. осіб (або 38%), жінки – 11,0 тис. осіб (або 62%). За віковими групами: 27% зареєстрованих безробітних були у віці до 35 років; 27% – у віці від 35 до 44 років; 27% – у віці від 45 до 55 років; 19% – понад 55 років. За освітою: 54% зареєстрованих безробітних мали вищу освіту, 35% – професійно-технічну, 11% – загальну середню освіту.

Найбільша невідповідність попиту на робочу силу та її пропозиції у професійно-кваліфікаційному розрізі спостерігалася серед службовців та керівників (36 осіб), технічних службовців (24 особи), кваліфікованих робітників сільського господарства (17 осіб), працівників сфери торгівлі та послуг (12 осіб). Найбільших труднощів з працевлаштуванням зазнають представники таких професій: продавець продовольчих товарів, бухгалтер, спеціаліст державної служби, головний бухгалтер. Наприклад: для 699 безробітних продавців продовольчих товарів є 59 вакансій, для 507 безробітних бухгалтерів на сьогодні є 31 вакансія, для 370 спеціалістів державної служби є 16 вакансій, для 237 головних бухгалтерів є 6 вакансій. Нестача кадрів спостерігалася серед представників таких професій: поліцейський (за спеціалізаціями), швачка, інспектор (пенітенціарна система), забивач худоби, машиніст екскаватора, токар-розточувальник [6].

Як, відмічає, Швидка Г.Ю. [7, с. 161], «зайнятість населення в Україні останніми роками зазнає значних змін. Хоча загальний її рівень залишається високим, відбулися істотні структурні зрушення зайнятості, а саме:

- сформувався більш гнучкий ринок праці;
- протягом тривалого періоду спостерігається скорочення масштабів зайнятості у легальній сфері економіки, а попит на робочу силу в цій сфері не збільшився;
- значного поширення набула неформальна зайнятість, оскільки вона є найбільш доступною і не ставить високих професійно-кваліфікаційних вимог до працівників;
- формуються значні контингенти трудових мігрантів, які здійснюють виїзди на більш тривалий термін на роботу в іншу місцевість або за кордон».

Аналізуючи рівень зайнятості та безробіття населення Полтавського регіону, особливу увагу варто приділяти його динаміці. Оскільки динаміка характеризує розвиток явища в часі, аналіз динаміки уможливорює прогнозування майбутнього рівня зайнятості та безробіття, що дає змогу сформулювати зважену державну політику у сфері зайнятості населення та визначити перспективні напрями соціально-економічного розвитку регіону. Показники зайнятості та безробіття населення Полтавського регіону протягом 2013–2019 рр. наведено в таблиці 1.

Як видно з таблиці 1, протягом періоду 2015– 2019 рр. чисельність зайнятого населення Полтавського регіону у віці 15–70 років зросла з 583,6 тис. осіб у 2015 р. до 591,2 тис. осіб у 2019 р. (щорічно зростала в середньому на 1,9 тис. осіб), а працездатного віку – з 568,5 тис. осіб до 571,3 тис. осіб (щорічно зростала в середньому на 0,7 тис. осіб). Натомість чисельність безробітного населення у віці 15–70 років за аналізований період знизилась з 80,7 тис. осіб до 70,2 тис. осіб (щорічно знижувалась в середньому на 2,6 тис. осіб), а працездатного віку – з 80,6 тис. осіб до 70,2 тис. осіб (щорічно знижувалась в середньому на 2,6 тис. осіб).

Таблиця 1. Аналіз динаміки зайнятості та безробіття населення Полтавського регіону, 2015-2019 рр.

Показник	Рік	Населення					
		у віці 15–70 років			працездатного віку		
		Факт	Абсолютний приріст		Факт	Абсолютний приріст	
			ланцюговий	середньорічний		ланцюговий	середньорічний
1. Зайняте населення, тис. осіб	2015	583,6	-	1,9	568,5	-	0,7
	2016	570,4	-13,2		555,8	-12,7	
	2017	575,0	4,6		562,0	6,2	
	2018	580,6	5,6		565,3	3,3	
	2019	591,2	10,6		571,3	6	
2. Рівень зайнятості населення, %	2015	54,2	-	0,6	63,6	-	0,8
	2016	53,3	-0,9		62,2	-1,4	
	2017	54,0	0,7		63,8	1,6	
	2018	55,1	1,1		65,2	1,4	
	2019	56,6	1,5		66,8	1,6	
3. Безробітне населення, тис. осіб	2015	80,7	-	-2,6	80,6	-	-2,6
	2016	82,6	1,9		82,6	2	
	2017	78,3	-4,3		78,3	-4,3	
	2018	73,3	-5		73,3	-5	
	2019	70,2	-3,1		70,2	-3,1	
4. Рівень безробіття населення, %	2015	12,1	-	-0,4	12,4	-	-0,4
	2016	12,6	0,5		12,9	0,5	
	2017	12,0	-0,6		12,2	-0,7	
	2018	11,2	-0,8		11,5	-0,7	
	2019	10,6	-0,6		10,9	-0,6	

Джерело: складено авторами за даними [4]

Рівень зайнятості населення Полтавського регіону протягом досліджуваного періоду у віці 15–70 років зріс з 54,2% до 56,6% (щорічно зростав в середньому на 0,6%), а працездатного віку – з 63,6% до 66,8% (щорічно зростав в середньому на 0,8%). Відповідно, рівень безробіття населення регіону у віці 15–70 років знизився з 12,1% до 10,6% (щорічно знижувався в середньому на 0,4%), а працездатного віку – з 12,4% до 10,9% (щорічно знижувався в середньому на 0,4%). За умови незмінності позитивної тенденції у формуванні та розвитку ринку праці в Полтавському регіоні рівень зайнятості населення як у віці 15–70 років, так і працездатного віку матиме тенденцію до зростання.

Середня тривалість пошуку роботи безробітними (за методологією МОП), протягом даного періоду коливалась в межах 5-10 міс. Слід зауважити, що помітна тенденція до скорочення тривалості даного показника. Так, у 2019 р. вона становила 5 міс., що на 4 міс. менше, ніж було у 2015 р.

Динаміка показників руху персоналу також свідчить про нестабільність ринку праці: коефіцієнт обороту робочої сили по прийому в 2019 р. досить високий 28,5% (за нормативного значення 5% плинності кадрів) і рівень звільнення персоналу становить 34,1%. Звичайно, однією з головних причин плинності кадрів є незадоволеність заробітною платою, номінальний розмір якої становив у 2019 р. всього 9846 грн (табл. 2)

Таблиця 2. Динаміка показників руху робочої сили та заробітної плати в Полтавській області, 2015–2019 рр.

Роки	Середньо-облікова кількість штатних працівників, тис. осіб	Рівень обороту		Середньомісячна заробітна плата		
		з прийому	зі звільнення	номінальна		реальна
		у % до середньооблікової кількості штатних працівників		грн	у % до прожиткового мінімуму для працездатних осіб	у % до попереднього року
2015	328	24,8	32,4	3783	274,5	78,8
2016	310	26,1	28,8	4621	288,8	106,1
2017	305	31,6	33,4	6551	371,8	122,5
2018	301	29,5	33,2	8375	436,0	15,9
2019	293	28,5	34,1	9846	468,4	108,7
2019 до 2015 +,-	-35	3,7	1,7	6063	193,9	29,9

Джерело: складено авторами за даними [4]

У зв'язку із цим фахівці з підбору персоналу нині стикаються з величезною кількістю питань, на які не завжди можуть знайти відповіді: як підбір персоналу зробити не таким тривалим і дорогим; чому пошукачі йдуть до конкурентів; чому кандидати не відгукуються на вакансії або відгукуються, але не ті, які б хотілося. Низку питань може допомогти вирішити маркетинг, якщо навчитися застосовувати його інструменти в роботі [8, с. 248].

Висновки. В умовах функціонування сучасного ринку праці гостро постає питання збалансованості попиту та пропозиції робочої сили. Їх співвідношення являється підґрунтям та обов'язковими умовами державного регулювання ринку праці, зайнятості та безробіття. Кількість вакансій, заявлених роботодавцями у Полтавському регіоні в 2019 р., порівно з 2011 р., збільшилась на 28,7%, що є позитивною тенденцією. Натомість, кількість незайнятих громадян, зареєстрованих у службі зайнятості знизилась за цей період на 14,1%. Однак, спостерігається значний дисбаланс на ринку робочої сили Полтавського регіону, оскільки протягом аналізованого періоду чисельність незайнятих громадян майже в десять разів вища, за кількість наявних вакансій.

Статичний підхід до аналізу зазначеного співвідношення на ринку праці дає змогу порівняти окремі просторові й часові показники функціонування ринку праці, розглянути рівень змін, взаємозв'язків, тобто відобразити закономірне поєднання кількісної та якісної сторін функціонування ринку праці, зокрема існуючі диспропорції між попитом на кваліфіковану робочу силу та її пропозицією на регіональному рівні.

З наведеного вище можна дійти висновку, що для формування зваженої регіональної політики у сфері зайнятості населення, для подолання проблем, пов'язаних із дисбалансом робочої сили, варто постійно здійснювати всебічний аналіз ринку праці, визначати тенденції та інтенсивність змін у кон'юктурі ринку праці. Отже, проведений аналіз та оцінка кон'юкттури ринку праці в Полтавському регіоні дали змогу визначити пріоритетні напрями розвитку ринку праці на регіональному рівні, а саме: розвивати сфери економічної діяльності, такі як освіта, сільське господарство, промисловість, будівництво та інші для створення нових робочих місць та підвищення рівня працевлаштування і зайнятості; створювати кращі умови праці для залучення працівників на підприємства, в організації та установи; підвищувати рівень заробітної плати з метою запобігання трудовій міграції населення з регіону.

Подальші дослідження у зазначеному напрямі доцільно спрямовувати не лише на подолання невідповідності попиту та пропозиції робочої сили, а й на соціальну адаптацію, урахування суб'єктивних факторів поведінки як роботодавців, так і найманих працівників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хачатурян О.С. Напрями удосконалення регулювання зайнятості населення та ринку праці на державному та регіональному рівні. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2009. Вип. 15. С. 203-209.
2. Теряник О.А. Аналіз відповідності попиту та пропозиції на ринку праці в Україні. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2015. № 1 (82). С. 62–68.
3. Кашепов А.В. Сулакшин С.С., Малчинов А.С. Рынок труда: проблемы и решения: монография. М.: Научный эксперт, 2008. 232 с.
4. Попит та пропозиція робочої сили. Головне управління статистики у Полтавській області. URL: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua/>
5. Ситуація на зареєстрованому ринку праці та діяльність Державної служби зайнятості у січні-червні 2021 року. Полтавський обласний центр зайнятості. URL: <https://pol.dcz.gov.ua/analitics/66>
6. Попит та пропозиція на зареєстрованому ринку праці у січні-червні 2021 року. Полтавський обласний центр зайнятості. URL: <https://pol.dcz.gov.ua/analitics/65>
7. Швидка Г.Ю. Регіональні особливості ринку праці України. Демографія та соціальна економіка. 2010. № 2. С. 160-167.
8. Дядик Т.В. Необхідність HR-маркетингу на сучасному ринку праці. Інфраструктура ринку. 2019. № 33. С. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf

REFERENCES

1. Hachaturyan O.S. (2009). Directions for improving the regulation of employment and the labor market at the state and regional levels. Scientific works of Kirovograd National Technical University. Economic sciences, vol. 15, pp. 203-209.
2. Teryany`k O.A. (2015). Analysis of compliance of supply and demand in the labor market in Ukraine. State and regions. Series: Economics and Entrepreneurship, vol. 1 (82), pp. 62–68.
3. Kashepov A.V. Sulakshin S.S., Malchinov A.S. (2008). Labor market: problems and solutions: monograph. M.: Scientific expert, p. 232.
4. Demand and supply of labor. Main Department of Statistics in Poltava region. URL: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua/>
5. The situation on the registered labor market and the activities of the State Employment Service in January-June 2021. Poltava regional employment center. URL: <https://pol.dcz.gov.ua/analitics/66>
6. Demand and supply in the registered labor market in January-June 2021. Poltava regional employment center. URL: <https://pol.dcz.gov.ua/analitics/65>
7. Shvy`dka G.Yu. (2010). Regional features of the labor market of Ukraine. Demography and social economy, vol. 2, pp. 160-167.
8. Dyady`k T.V. (2019). The need for HR-marketing in today's labor market. Market infrastructure, vol. 33, pp. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf

Даниленко В.И., Дядык Т.В.

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА ПОЛТАВСКОГО РЕГИОНА

В статье исследованы современные тенденции развития рынка труда на уровне Полтавского региона, в частности, проанализированы спрос и предложение труда. Выявлено, что несмотря на положительные тенденции на рынке труда, в регионе наблюдается значительный дисбаланс рабочей силы, поскольку в течение рассматриваемого периода численность зарегистрированных незанятых граждан почти в десять раз превышает количество имеющихся вакансий. Освещены причины несбалансированности между спросом и предложением труда. Проанализирована структура спроса на рабочую силу по видам экономической деятельности и по профессиональным группам. Выявлено, что наибольшее количество вакансий зарегистрировано в перерабатывающей промышленности, а наименьшая – в сфере финансовой и страховой деятельности. Исследована структура предложения труда по полу, возрастным группам и образованию. Осуществлен анализ динамики занятости и безработицы в регионе. Исследована динамика показателей движения персонала и выявлены основные причины текучести кадров. Предложено приоритетные направления развития рынка труда на региональном уровне.

Ключевые слова: рынок труда, регион, безработица, занятость, рабочая сила

V. Danylenko, T. Diadyk

TRENDS OF LABOR MARKET DEVELOPMENT OF POLTAVA REGION

The article examines current trends in the labor market at the level of Poltava region, in particular, analyzes the demand and supply of labor. It was found that despite the positive trends in the labor market, there is a significant imbalance of labor in the region, as during the analyzed period the number of registered unemployed citizens is almost ten times higher than the number of available vacancies. The reasons for the imbalance between supply and demand of labor are highlighted. The structure of labor demand by types of economic activity and by professional groups is analyzed. It was found that the largest number of vacancies was registered in the processing industry, and the smallest – in the field of financial and insurance activities. The structure of the labor supply by sex, age groups and education is studied. An analysis of the dynamics of employment and unemployment in the region. The dynamics of personnel movement indicators is studied and the main reasons for staff turnover are identified. The priority directions of labor market development at the regional level are offered.

Key words: labor market, region, unemployment, employment, labor force